

Aleksandra Żaryn

Uroczystości związane z piętnastolecie ICOMOS

Ochrona Zabytków 33/2 (129), 184

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

jektów terenowych badań archeologicznych, poziomu realizacji badań terenowych prowadzonych przez poszczególne jednostki, polityki w zakresie rozwoju kadr naukowych i muzealno-konserwatorskich oraz w zakresie przechowywania zbiorów i dokumentacji z badań. Nadto do zadań Rady należy przedkładanie wniosków w innych

sprawach, a szczególnie wskazanie na istniejące luki i niedostatki w głównych odcinkach badań archeologicznych. Na pierwszym posiedzeniu plenarnym w dniu 29 marca 1979 r. uchwalono Regulamin Rady i powołano trzy komisje: Komisję Badań Archeologicznych i Zdjęcia Archeologicznego Terenu (przewodniczący —

prof. dr hab. R. Schilde), Komisję ds. Rezerwatów i Rewaloryzacji Zespołów Archeologiczno-Architektonicznych (przewodniczący — prof. dr hab. W. Hensel), Komisję Muzealnictwa i Konserwatorstwa Archeologicznego (przewodniczący — doc. dr hab. K. Radwański).

Jadwiga Rauhutowa

POSIEDZENIE RADY NAUKOWEJ DS. ARCHEOLOGICZNYCH

W dniu 14—15 listopada 1979 r. odbyło się we Wrocławiu posiedzenie Rady Naukowej ds. Archeologicznych; program posiedzenia obejmował zapoznanie się jej członków z niektórymi badaniami konserwatorskimi i realizacjami rezerwatów archeologicznych na terenie Wrocławia i województwa wrocławskiego. Organizatorzy spotkania — Prezydium Rady i Wojewódzki Ośrodek Archeologiczno-Konserwatorski — przygotowali referaty oraz umożliwili uczestnikom posiedzenia bezpośredni kontakt z badanymi obiektami i rezerwatami w terenie.

Posiedzenie otworzył prof. dr hab. Witold Hensel — przewodniczący Rady, wygłaszając referat pt. *Archeologia żywa i współczesna*, w którym zwrócił m.in. uwagę na potrzebę podejmowania przez archeologów tematów społecznie użytecznych, problematyki węzłowej w zakresie historii i kultury oraz naukowo aktualnej, ponadto dbałości o wysoki poziom metodyczny dyscypliny i właściwą formę popularyzacji wyników badań.

Prof. dr hab. Jerzy Rozpedowski, dyrektor Instytutu Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej wygłosił referat pt. *Z problematyki badań grodów i zamków w Polsce*, w którym zajął się ich genezą, nie pomijając ważnych kwestii terminologicznych. Przedstawił też wyniki najnowszych badań w tej dziedzinie, zgłaszając propozycję interdyscyplinarnych badań nad historią architektury obronnej w rejonie Wrocławia.

Mgr Tadeusz Kaletyn, dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Archeologiczno-Konserwatorskiego we Wrocławiu, w wystąpieniu

niem pt. *Ochrona i ekspozycja zabytków archeologicznych w krajobrazie kulturowym Dolnego Śląska* omówił założenia badawcze i ekspozycyjne obiektów archeologicznych znajdujących się w polu zainteresowań WOAK, sposoby ich oznakowania i wytyczania szlaków turystycznych — przy szerokiej współpracy z organizacjami młodzieżowymi i społecznymi, wojskiem oraz zakładami pracy.

Następnie przedstawili swe referaty dr. inż. arch. Stanisław Medeksza i dr. inż. arch. Jacek Kościuk z Instytutu Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej. Referat pierwszy zawierał wszechstronną klasyfikację ruin zamków oraz ocenę ich wartości konserwatorskiej i ekspozycyjnej, referat drugi — szczegółowe omówienie wyników badań archeologiczno-architektonicznych prowadzonych przez WOAK i Instytut Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej na terenie zamku w Świdnicy. Ilustracją tematyki obrad było zapoznanie się z wynikami badań wykopaliskowych w kościele Św. Gotarda w Strzelinie, obeerzenie grodziska — wraz z ekspozycją — w Będkowicach koło Sobótki oraz parku archeologicznego związanego z grodziskiem na przedmieściu Wrocławia — Sołtysowicach, a także poznanie archeologicznych badań konserwatorskich murów miejskich Wrocławia w rejonie bramy Św. Mikołaja.

W dyskusji podniesiono m.in. metodologiczne aspekty współpracy archeologów i historyków architektury związane z badaniami archeologiczno-architektonicznymi. Wystąpiono też z wnioskiem o włącze-

nie do programu studiów archeologicznych oraz kształcenia podyplomowego problematyki późnego średniowiecza i czasów nowożytnych, jak też metodyki badań architektury, gdyż te rozwijające się specjalności wymagają zaplecza kadrowego. Na podstawie wizji lokalnej przedstawionych obiektów podkreślono celowość ograniczenia niekoniecznych badań archeologicznych na rzecz ewidencji obiektów, zabezpieczenia oraz prac zmierzających do ich właściwego udostępniania społeczeństwu.

Obrady podsumował prof. dr hab. W. Hensel, eksponując ważniejsze problemy i walory naukowe wygłoszonych referatów oraz programu konserwatorskiego w zakresie archeologii, realizowanego na obszarze Wrocławia i województwa wrocławskiego. Podkreślił też potrzebę szerokiej współpracy wszystkich zainteresowanych dyscyplin, instytucji i władz w omawianej dziedzinie oraz konieczność rozwijania zarówno naukowego warsztatu badawczego, jak też zaplecza technicznego archeologii.

W posiedzeniu, oprócz członków Rady, wzięli udział przedstawiciele środowiska naukowego i konserwatorskiego Dolnego Śląska i Śląska Opolskiego oraz wicewojewoda wrocławski. Uczestnicy obrad mieli możliwość zapoznania się także z wystawą projektów rezerwatów archeologicznych oraz propozycjami rozwiązań technicznych w zakresie prac archeologicznych (przykrycia wykopów oraz model latający do zdjęć lotniczych).

Jan Gromnick

UROCYSTOŚCI ZWIĄZANE Z PIĘTNASTOLECIEM ICOMOS

W związku z piętnastolecie istnienia Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków — ICOMOS w dniach 11—13 października 1980 r., na zaproszenie Polskiego Komitetu Narodowego ICOMOS, odbędą się w Warszawie doroczne zebrania Komitetu Doradczego i Komitetu Wykonawczego. Oba Komitety, stanowiące podstawowe organy ICOMOS, spotkają się ponadto w dniu 14 października w Krakowie, w wspólnym, uroczystym zebraniu. W tym samym dniu, w godzinach popołudniowych, odbędzie się posiedzenie ICOMOS na Wawelu, gdzie piętnaście lat temu nastąpiło proklamowanie Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków.

W 1976 r. Warszawa została wybrana również przez UNESCO jako miejsce spotkania ekspertów rządowych, którzy opracowali Zarządzenie UNESCO, zwane później „Zaleceniem Warszawskim”, w sprawie ochrony zespołów historycznych i tradycyjnych. W związku z tym bezpośrednio po zebraniach Komitetów ICOMOS, w dniach 15—17 października 1980 r., w ścisłym powiązaniu z uroczystościami

piętnastolecia ICOMOS zostanie zorganizowane międzynarodowe kolokwium na temat wdrożenia w życie „Zalecenia” UNESCO. Organizatorem kolokwium będzie ICOMOS w porozumieniu z UNESCO i przy współpracy Międzynarodowego Stowarzyszenia Urbanistów. W nawiązaniu do tematu kolokwium opracowano ankietę dotyczącą obecnego stanu ochrony zespołów zabytkowych w różnych krajach świata. Ankieta została rozesłana przez Sekretariat ICOMOS w Paryżu do wszystkich Komitetów Narodowych. Jej wyniki będą stanowiły podstawę raportu i dyskusji w czasie kolokwium. Po zakończeniu obrad kolokwium Polski Komitet Narodowy ICOMOS zaproponuje uczestnikom spotkania jednodniową wycieczkę do wybranych zabytkowych miast w Polsce. Kolokwium mające odbyć się w październiku 1980 r. w Krakowie jest wyrazem konsekwentnie rozwijanej w ciągu ubiegłych piętnastu lat współpracy ICOMOS z organizacjami międzynarodowymi o podobnych celach i założeniach. Współpraca ta była szczególnie żywa w odniesieniu do

UNESCO, które przyczyniło się do powstania Rady i utrzymuje nad nią stały patronat. Patronat ten przejawia się nie tylko w dotowaniu działalności Rady, lecz także w powierzaniu jej najważniejszych zadań w dziedzinie ochrony zabytków. Do zadań tych należy przede wszystkim realizacja międzynarodowych konwencji i zaleceń UNESCO, jak np. Konwencji UNESCO o ochronie dziedzictwa światowego, a także innych aktów prawnych, stanowiących podstawy międzynarodowej ochrony prawnej zabytków i wzory dla wielu legislacji krajowych. Projektowane przez Polski Komitet Narodowy zebrania członków ICOMOS z okazji piętnastolecia oraz kolokwium naukowe w Krakowie mają na celu m.in. przypomnienie o działalności ICOMOS polskim konserwatorom zabytków, a z kolei spotkania innych Komitetów Narodowych będą okazją do pokazania ich uczestnikom wyników prac konserwatorskich w naszym kraju.

Aleksandra Żaryn